

Sygn. akt II CZ 74/15

POSTANOWIENIE

Dnia 10 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bogumiła Ustjanicz

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa P. Spółki Akcyjnej w W.
przeciwko A. K. i Towarzystwu Ubezpieczeń Spółce Akcyjnej w W.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 10 września 2015 r.,
zażalenia strony pozwanej A. K.
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z dnia 13 stycznia 2015 r., sygn. akt I ACa 646/14,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 13 stycznia 2015 r., Sąd Apelacyjny w Poznaniu odrzucił skargę kasacyjną pozwanego A. K. od wyroku tego Sądu z dnia 16 października 2014 r., który zapadł na skutek rozpoznania apelacji złożonej przez współuczestnika po stronie pozwanej - Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. w W.. W uzasadnieniu wskazał, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna, albowiem skarżący zaskarżył wyrok Sądu drugiej instancji wydany względem współuczestnika sporu po stronie pozwanej.

W zażaleniu na to postanowienie, pozwany A. K. wniósł o jego uchylenie, podnosząc zarzut naruszenia art. 398¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 398⁶ § 2 k.p.c. Wskazał, że posiada on interes prawny w zaskarżeniu orzeczenia Sądu drugiej instancji, albowiem wpływa ono na jego sytuację.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W myśl art. 398⁶ § 2 k.p.c. sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c., nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. Dopuszczalność skargi kasacyjnej, podobnie jak i innych środków zaskarżenia, uzależniona jest od wykazania przez skarżącego interesu prawnego w zaskarżeniu, który uwarunkowany jest wykazaniem pokrzywdzenia kwestionowanym orzeczeniem. W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., III CZP 88/13 mającej moc zasady prawnej (OSNC 2014, nr 11, poz. 108) Sąd Najwyższy przyjął, że pokrzywdzenie orzeczeniem (*gravamen*) jest przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia, chyba że interes publiczny wymaga merytorycznego rozpoznania tego środka. Pokrzywdzenie zatem uzasadnia przypisanie istnienia interesu w zaskarżeniu orzeczenia, a polega, co do zasady, na niekorzystnej dla strony różnicy między zgłoszonym przez nią żądaniem a treścią rozstrzygnięcia.

Uwzględniając powyższe skarga kasacyjna pozwanego A. K. w zaskarżeniu wyroku Sądu drugiej instancji dotyczącego rozstrzygnięcia wobec drugiego pozwanego była niedopuszczalna, wobec braku pokrzywdzenia tym orzeczeniem pozwanego wnoszącego skargę kasacyjną. W judykaturze prezentowane jest

bowiem jednoznaczne stanowisko, które podziela także Sąd Najwyższy w obecnym składzie, że niedopuszczalne jest wniesienie środka zaskarżenia przez współpozwanego w części oddalającej powództwo wobec drugiego współpozwanego odpowiadającego wobec powoda na zasadzie solidarności nieprawidłowej, choćby rozstrzygnięcie wydane przez sąd odnośnie do tego drugiego współuczestnika oddziaływało na rozstrzygnięcie sądu odnoszące się do niego (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1991 r., III CZP 34/91, OSNC 1992, nr 2, poz. 24, z dnia 14 listopada 1991 r., III CZP 112/91, OSP 1992, nr 7-8, poz. 169, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1966 r., II CR 387/66, OSNCP 1967, nr 7-8, poz. 133, z dnia 4 września 1967 r., I PR 245/67, OSNCP 1968, nr 4, poz. 70, z dnia 24 czerwca 1998 r., I PKN 169/98, OSNAPiUS 1999, nr 13, poz. 423, z dnia 1 kwietnia 2003 r., II CKN 1413/00, nie publ., z dnia 18 marca 2004 r., III CK 351/02, nie publ., oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 1983 r., II CR 393/83, nie publ., z dnia 1 kwietnia 2003 r., II CLN 1413/00, nie publ., z dnia 13 grudnia 2012 r., IV CZ 129/12, nie publ., i z dnia 22 stycznia 2015 r., V CSK 377/14, nie publ.). W takiej sytuacji współpozwany może tylko w drodze osobnego procesu przeciwko współuczestnikowi dochodzić swoich roszczeń. Za takim stanowiskiem przemawia także zasada dwustronności procesu cywilnego. Dopuszczenie do zaskarżenia współpozwanego prowadziłoby do naruszenia tej zasady i rozstrzygania sporu między współuczestnikami występującymi po tej samej stronie procesowej.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., jak w sentencji postanowienia.